

December 7, 2008

Tôi làm cho chương trình Báo Việt Thanh Thiệu Niên (C.P.S.) đã hơn 15 năm. Đây là một chương trình có mạng lưới riêng khắp, phục vụ suốt ngày đêm tại các thành phố trên toàn nước Mỹ. Tôi ở trong đội ứng phó Khẩn cấp (Emergency Response). Còn nhớ hơn mười năm trước, sau 3 năm làm việc an toàn, trôi chảy, khi được tạp chí Forbes nói về các nghề nghiệp "sinh tử" nhất của Mỹ, tờ báo này nói lên một nhận định làm tôi hoảng hốt: "Mỹ có hai nghề dân số bị áp lực ngoài xã hội nặng nề nhất vì có thể gây chết người bất cứ lúc nào nếu thi u s c n trình nghề nghiệp, đó là nghề Điều hành Không lưu (Air Controller) và nghề Báo Việt Trẻ Em, đội ứng phó Khẩn cấp" – mà tôi đang làm. Nghề không lưu mà lo lắng theo dõi chuyến bay để phân định không chu n xác thì máy bay đâm nhau. Nghề báo viên thi u niên, con trẻ mà không giữ quy t v n đ k p thi thì s b b c h i b i ng i nuôi n ng.

Hôm nay, tôi phiên tôi trực. Theo quy định, mỗi nhân viên trực có trách nhiệm thời lý t i đa là 2 h s trong suốt một ngày trực. Dù hôm nay m i 2 gi chi u, nhưng tôi đã đ c phân công làm việc với hai trình h p kh n c p r i. Theo nguyên tắc chuyên ngành thì k n h xong n trong ngày. Thế mà khi đang ứng dụng ng i m m ng m t chút trên chiếc máy vi tính, gã qu n lý chương trình l i lên tiếng g i tôi, h i:

- N y, c u có thể nhận thêm một "case" (th lý m t h s) n a không? C u s đ c tr thêm t i n ph tr i ngoài gi t i đa đó nha.

T sáng s m, nhận s phân công l n th n h t, r i l n th hai ngay trong gi ăn tr a, tôi đã m t h n n a ngày đ lái xe đi g n c tr m cây s , đi u tra qua l i nhi u nhân ch ng và liên l c, phân tích h s v các trình h p "tr con b hành h " ngay t i nhà v và trình h c c a n n nhân. Tôi m t nhòai, còn h i s c đâu mà làm phụ tr i. Nhìn đ ng h s gi y t dày c m khô khan nh g ch nói c a hai h s mà tôi đã nhận đang n m ch hoàn t t th t c tr c m t. Nay tay qu n lý n y l i "l l m" g g m tôi nhận thêm m t h s n a làm tôi n i cấu tr l i g t g ng "Shut up! – Im đi!", thế mà h n v n ch a ch u bụng tha tôi.

Ti ng Nick, gã qu n lý, v n dè d t và ôn t n vang lên t bên kia đ u dây đi n tho i:

- Thế c u không muốn giúp "ng i c a c u" à?

Nghe hai ti ng "your people – ng i c a c u..." tôi h i ch t đ , h i g n l i:

- Này Nick, nói cho rõ ràng, Ng i c a tôi là ai v y?

Ti ng Nick phát âm l l trong máy:

- Nu-yen Ven Tot! Có phải là tên ng i Việt Nam không?

Tôi không làm l đ c n a. H i k h n:

- Ô kê! Nguy n Văn T t đúng là tên ng i Việt Nam. Nhưng can t i gì v y?

Nick đáp:

- Sexual abuse – xâm phạm tình d c – v i tr em đ i 5 tu i.

Tôi thót rū t. C̄ m nh̄ n b̄ ng kinh nghī m ngh̄ nghī p cho tôi bī t v̄ n đ̄o nghiê m tr̄ ng c̄ a s̄ v̄ x̄ y ra. Nhìn đ̄o ng h̄ , đã h̄ n 3 gī chī u. N̄ u ḡ p m̄ t h̄ s̄ r̄ c r̄ i, làm vī c đ̄ n n̄ a đê m ch̄ a ch̄ c đã xong. Sinh s̄ ng trên đ̄ t M̄ , hàng ch̄ c năm l̄ n l̄ t trôi qua c̄ nḡ nh̄ sông n̄ c Đông Tây đã hòa quȳ n vào nhau không còn biên gī i. Nh̄ ng lai l̄ ch Vī t Nam b̄ ng đầu d̄ i t̄ i nh̄ tī ng ḡ i c̄ i ngū n đánh đ̄o ng lòng nḡ i. Không h̄ i thêm l̄ i nào, tôi đ̄o ng ý nh̄ n làm vī c cho m̄ t tr̄ ng h̄ p nḡ i Vī t đ̄o ng ḡ p n̄ n. Bên kia, tī ng Nick reo lên nh̄ đ̄o c th̄ ng m̄ t ván bài tâm lý: "H̄ h̄ ! Ta bī t là c̄ u không t̄ ch̄ i đ̄o c 'ca' n̄ y đâu."

Tôi nh̄ n h̄ s̄ báo cáo. Đ̄o c l̄ t qua h̄ s̄ : Nḡ i báo cáo là t̄ h̄ p lū t s̄ c̄ a cha m̄ n̄ n nhân. B̄ cáo là m̄ t nḡ i đ̄n ông Vī t Nam 62 tū i, không nói đ̄o c tī ng Anh, ch̄ a có tī n án. N̄ n nhân là m̄ t th̄ ng bé M̄ tr̄ ng, thī u m̄ t tháng đ̄ y năm tū i. Nó h̄ c m̄ m non m̄ u giáo bū i sáng, bū i chī u đ̄o c ḡ i tr̄ t̄ i nhà riêng c̄ a nḡ i đ̄n ông b̄ cáo vì cha m̄ b̄ n làm vī c toàn th̄ i gian. N̄ i v̄ tóm t̄ t là: Nḡ i đ̄n ông Vī t 62 tū i tên Nguȳ n Văn T̄ t, c̄ nḡ t̄ i M̄ ch̄ a t̄ i ba năm, đã nhī u l̄ n có hành đ̄o ng xâm ph̄ m tình d̄ c v̄ i th̄ ng bé da tr̄ ng và hai đ̄ a cháu c̄ a ông ta b̄ ng cách dùng dao d̄ a gī t n̄ u các n̄ n nhân không nghe theo l̄ i đ̄o liên quan đ̄o n chuȳ n th̄ a m̄ n đ̄o c tính c̄ a ông ta.

N̄ u b̄ cáo không ch̄ ng minh đ̄o c s̄ vô t̄ i c̄ a mình và b̄ h̄ th̄ ng tòa án và lū t s̄ M̄ ch̄ ng ch̄ t nh̄ r̄ ng x̄ C̄ Hoa n̄ y đ̄ a đ̄o n phán quȳ t r̄ ng: "Có t̄ i – Guilty" thì b̄ n án tù t̄ i s̄ nghiê m tr̄ ng không l̄ ng h̄ t đ̄o c.

Theo th̄ t̄ c quy đ̄o nh, nḡ i th̄ lý h̄ s̄ ph̄ i tr̄ c tī p tìm ḡ p ngay n̄ n nhân riêng r̄ đ̄o tī n hành đ̄o u tra n̄ i v̄ . Tôi đ̄o n nhà tr̄ Honey Child Care đ̄o gī Dany t̄ sau ngày nó b̄ "xâm ph̄ m tình d̄ c" đ̄o tr̄ c tī p quan sát và ph̄ ng v̄ n theo yêu c̄ u ngh̄ nghī p.

Khi v̄ a đ̄o n n̄ i, tôi đã th̄ y cha m̄ c̄ a Dany có m̄ t ngoài phòng đ̄o i. Tôi ch̄ chào qua loa và yêu c̄ u ban giám đ̄o c cho tôi ḡ p cháu bé t̄ i phòng riêng c̄ a nhà tr̄ ng. Cha m̄ n̄ n nhân yêu c̄ u đ̄o c có m̄ t trong lúc tôi ph̄ ng v̄ n tr̄ c tī p v̄ i Dany t̄ i phòng riêng, tôi t̄ ch̄ i. Theo lū t, đ̄o a bé có th̄ yêu c̄ u th̄ y giáo hay nhân viên nhà tr̄ ng hī n dī n trong cū c ph̄ ng v̄ n, nh̄ ng ch̄ d̄o thính ch̄ không đ̄o c h̄ i n̄ n nhân; thân nhân không đ̄o c quȳ n có m̄ t. B̄ t̄ ch̄ i, th̄ mà cha m̄ bé Dany v̄ n tī n t̄ i xen vào vī c tī n hành đ̄o u tra đ̄o n ra. Tôi c̄ tránh, nh̄ ng nḡ i cha đã đ̄o n ch̄ n tr̄ c l̄ i vào phòng nói m̄ t cách tha thī t mà l̄ ch s̄ :
- Th̄ a ông, tôi xin l̄ i. Tôi không có ý xen vào công vī c c̄ a ông đ̄o n hành. Nh̄ ng tôi ch̄ mū n làm cho công vī c đ̄o u tra c̄ a ông đ̄o dàng h̄ n...

Tôi h̄ i nhanh:
- Th̄ a ông, v̄ y tôi có th̄ giúp gì đ̄o c ông ?

Nḡ i cha xua tay:
- Không, không, chúng tôi ch̄ mū n ḡ i ông b̄ n đ̄o ch t̄ ng trình c̄ a FBI (C̄ quan Đ̄o u Tra Liên Bang) v̄ cū n b̄ng có thu hình tr̄ c tī p các tr̄ ng h̄ p xâm ph̄ m tình d̄ c.

Nḡ c nhiên, tôi h̄ i nhanh:

- Ai thu hình v̄ y, th̄ a ông?

Nḡ i cha tr̄ i càng làm tôi nḡ c nhiên h̄ n:

- T̄ máy quay phim t̄ đ̄ ng đ̄ t trong nhà. Chính con trai c̄ a can ph̄ m đã giao n̄ p cū n phim.

Tôi tī p nh̄ n b̄ n d̄ ch ra tī ng Anh và đ̄a thu hình sao l̄ i cū n phim.

Trong phòng thí nghī m riêng c̄ a nhà tr̄ ng tī u h̄ c mà các cháu n̄ n nhân đang theo h̄ c, tôi ph̄ i xem k̄ i n̄ i dung các s̄ vī c trong cū n phim tr̄ c khi ph̄ ng v̄ n các n̄ n nhân.

Nh̄ ng đ̄ n phim có liên quan đ̄ n n̄ i v̄ , tr̄ c h̄ t là hình ̄ nh ông già T̄ t t̄ m cho hai th̄ ng cháu n̄ i và th̄ ng bé Dany. Ông k̄ c̄ cho c̄ ba đ̄ a bé trai và m̄ i l̄ n đ̄ ng đ̄ n b̄ ph̄ n kín riêng c̄ a chúng, ông c̄ i đ̄ a h̄ n nhiên, r̄ i đ̄ a tay túm l̄ y "c̄ a quý" c̄ a m̄ y th̄ ng cháu đ̄ khoác n̄ c lên và r̄ a ráy k̄ h̄ n. Có l̄ vì h̄ i tò mò m̄ t chút cái "c̄ a Tây" nó khác "c̄ a Ta" nh̄ th̄ nào, già T̄ t ch̄ u khó b̄ t n̄ n th̄ ng bé Dany h̄ i k̄ h̄ n m̄ t chút và c̄ i h̄ nh h̄ ch, r̄ i đem túi khôn truȳ n kh̄ u c̄ a dân t̄ c ta ra làm tiêu chū n bình lū n, r̄ ng: "Hì hì! Dái đen m̄ nh c̄ , dái đ̄ m̄ nh cày. Th̄ ng M̄ con n̄ y gī ng t̄ t!" Nh̄ ng m̄ u hình chuȳ n qua ph̄ n mà c̄ quan FBI cho là "nghiêm tr̄ ng" vì nh̄ ng dòng v̄ n và đ̄ n v̄ n d̄ ch in đ̄ m và xiên. Trong hình, ông T̄ t c̄ m m̄ t cây dao, làm đ̄ i u b̄ nh̄ chū n b̄ c̄ t c̄ a quý c̄ a m̄ y th̄ ng nhóc, nh̄ t là th̄ ng Dany không ch̄ u làm theo l̄ i ông mà c̄ gī ng m̄ t ̄ ch ra nhìn. Tī ng ông già T̄ t nói r̄ t gī ng Hū thu đ̄ c trong đ̄a l̄ u phát ra nghe r̄ t rõ:

- Dzu (you) ít (eat) bô cu (beaucoup) thì ô kê. "No" bô cu, thì "no" ô kê. Còn ăn ngã nḡ n thì ông c̄ t ph̄ t chim t̄ i bay đ̄ m ra xào nh̄ u ba-xi-đ̄ lī n...

Lī c nhanh qua b̄ n d̄ ch tī ng Anh, tôi v̄ a hoa c̄ m̄ t vì nḡ i d̄ ch ch̄ ng hī u gì ý nḡ i nói; v̄ a c̄ m th̄ y xót xa vì tai bay v̄ gió ̄ đầu ùn ùn kéo t̄ i do ngôn nḡ b̄ t đ̄ ng. Nḡ i d̄ ch – ký tên bên d̄ i là Jenny Nguyen – h̄ n là m̄ t nḡ i tr̄ thū c th̄ h̄ nḡ i Vī t th̄ hai trên đ̄ t M̄ , nên d̄ u có l̄ u loát v̄ tī ng Vī t đ̄ n m̄ y thì khó mà hī u đ̄ c cái "m̄ t" nói tī ng Anh, tī ng Tây xen l̄ n v̄ i tī ng Vī t nh̄ ông T̄ t thū c th̄ h̄ h̄ c sinh nḡ Anh, Pháp nh̄ p nh̄ ng trên quê h̄ ng m̄ t th̄ i đ̄ h̄ c. B̄ i th̄ , nḡ i d̄ ch đã đī n ra tī ng Anh đ̄ i ý: "Làm tình ít bú cu thì t̄ t. Ch̄ ng bú cu thì không t̄ t. Ăn xong, n̄ m nḡ a ra đ̄ tao c̄ t chim đ̄ m xào ū ng r̄ u lī n!"

L̄ i d̄ ch quynh quáng không nh̄ ng sai l̄ c mà còn ph̄ n l̄ i ý c̄ a nḡ i nói; c̄ ng thêm v̄ i hình ̄ nh ông già T̄ t c̄ m cây dao lăm lăm h̄ t đ̄ a hai th̄ ng cháu c̄ a ông, đ̄ n đ̄ a th̄ ng Dany cũng đ̄ làm cho nḡ i M̄ lên c̄ n kinh hoàng vì "th̄ đ̄ n gian ác" c̄ a tay t̄ i ph̄ m xâm ph̄ m tình d̄ c tr̄ con.

Trong m̄ t đ̄ n phim khác, ông già T̄ t t̄ m r̄ a cho ba th̄ ng con trai. Đ̄ a nào ông cũng k̄ c̄ s̄ ch s̄ b̄ ph̄ n riêng và có khi ông còn vū t ve nói năng đùa gī n v̄ i c̄ ba th̄ ng bé. L̄ i thêm m̄ t l̄ n n̄ a, s̄ suy đī n r̄ ng, nghi can đã "c̄ ý va ch̄ m, vū t ve, xâm ph̄ m b̄ ph̄ n sinh đ̄ c c̄ a n̄ n nhân..." càng làm cho ông già T̄ t có kh̄ năng tr̄ thành m̄ t th̄ "qū Râu Xanh" tr̄ c̄ m̄ t gī i th̄ m quȳ n và chuyên viên b̄ o v̄ tr̄ em, ph̄ n l̄ n suy đī n khá c̄ c đ̄oan khi c̄ n b̄ o v̄ tr̄ em b̄ n̄ n, trên đ̄ t M̄ .

N̄ i dung ph̄ ng v̄ n ba đ̄ a tr̄ con ch̄ ng cho thêm đ̄ kī n nào m̄ i ngoài s̄ xác đ̄ nh: "Ông y r̄ tôi ch̄ n̄ y. Ông y th̄ c lét tôi ch̄ kia..." nh̄ đã th̄ y trong phim và nghe trong băng thâu.

B̄ c k̄ tī p c̄ a cū c đ̄ u tra là đ̄ n ḡ p gia đình ông T̄ t. Ḡ p ông, tôi h̄ i nḡ nḡ vì so v̄ i dáng linh hō t c̄ a ông trong cū n phim mà tôi v̄ a coi, tr̄ c̄ m̄ t tôi là m̄ t ông già h̄ c hác, m̄ t xanh xám, m̄ t tr̄ng sâu, tóc b̄ c r̄ i b̄ i b̄ ph̄ . Vâng, nh̄ ng đúng là ông T̄ t khi ông lên tī ng:

- Đ̄ đúng, tôi là Nguȳ n Văn T̄ t, t̄ Vī t Nam qua M̄ đ̄ c hai năm, m̄ i m̄ t tháng, b̄ n ngày...

Nói t̄ i đây, ông T̄ t nḡ i ph̄ ch xū ng n̄ n nhà, hai tay ôm đ̄ u, gī ng kéo dài run run nh̄ v̄ a rên, v̄ a nói qua tī ng n̄ c đ̄ y v̄ ū t ngh̄ n:

"Úi! Cha m̄ i là cha m̄ . T̄ i h̄ n nói tui hī p dâm th̄ ng con nít 5 tū i. Tr̄ i đ̄ t l̄ i có chuȳ n 'mèo đ̄ ra tr̄ ng, l̄ n đ̄ ra h̄ mang' nh̄ kī u đó sao ông hè?! Tui th̄ ng th̄ ng nh̄ nh̄ sáp cháu n̄ i tui. Tui nói tào lao x̄ đ̄ đ̄ a cho h̄ n ăn c̄ m c̄ th̄ y h̄ n m̄ tòng teo t̄ i nghī p. Ai nḡ ra nông n̄ i n̄ y. Còn m̄ t mũi chi mà dám nhìn bà con, thiên h̄ n̄ a. Ui chao! Nh̄ c nh̄ không ch̄ u n̄ i thì ch̄ c tui ph̄ i ū ng thū c chū t mà ch̄ t thôi. Ông i! Xin ông c̄ u tui v̄ i! C̄ u tui v̄ i..."

Gī ng ông T̄ t khàn khàn nh̄ tī ng khóc không thành hình. Sū t m̄ i m̄ y năm th̄ ng xuyên đ̄ i đī n v̄ i c̄ nh k̄u oan c̄ a nh̄ ng nghi can trong quá nhī u tr̄ ng h̄ p t̄ ng t̄ , t̄ ng lòng tôi s̄ tr̄ thành th̄ n nhiên chai đá. Nh̄ ng tī ng than "m̄ t m̄ t không dám nhìn bà con thiên h̄ " c̄ a ông T̄ t trên đ̄ t M̄ xa xôi n̄ y làm tôi xúc đ̄ ng m̄ nh khi nh̄ v̄ quê h̄ ng làng xóm. N̄ i đó, tī ng chào cao h̄ n m̄ m c̄ , ăn mī ng gī a làng b̄ ng sàng xó b̄ p; n̄ i mà phép vua thua l̄ làng c̄ a n̄ n văn hóa làng xã v̄ n còn đang đ̄ m tình đ̄ t cát sau nh̄ ng lũy tre xanh.

Tī p theo, tôi ph̄ i ph̄ ng v̄ n ông T̄ t đ̄ th̄ lý h̄ s̄ . Nh̄ ng t̄ trong cái "chung" sâu th̄ m tôi đã chia s̄ tr̄ n v̄ n v̄ i ông mà ch̄ ng c̄ n phân bua, gī i thích. V̄ i m̄ t xã h̄ i dân ch̄ pháp tr̄ nh̄ x̄ M̄ n̄ y thì pháp lý v̄ n làm đ̄ u tàu cho đ̄ o lý. V̄ n đ̄ còn l̄ i không ph̄ i là bày t̄ s̄ c̄ m thông và xúc đ̄ ng mà ph̄ i làm gī và c̄ u ông T̄ t đ̄ c bao nhiêu.

Khi chia tay ông T̄ t và nh̄ ng nḡ i con đ̄ u là bác sĩ, k̄ s̄ ... đang nh̄ m̄ t nín th̄ theo dõi v̄ án c̄ a cha, tôi ch̄ có th̄ nói đ̄ c m̄ t l̄ i khuyên v̄ n t̄ t:

- Ông T̄ t và các cháu bình tĩnh. Ch̄ xin nh̄ cho m̄ t đ̄ u là lū t pháp M̄ không có t̄ "thông c̄ m." Ph̄ i đ̄ u t̄ n tình nh̄ ch̄ i "football" m̄ i may ra ḡ r̄ i đ̄ c cho v̄ n̄ y.

Nói c̄ ng đ̄ làm cho b̄ con ông T̄ t yên tâm, nh̄ ng tôi v̄ n ch̄ a tìm ra cách gī i quȳ t đ̄ ch̄ ng minh ông T̄ t là vô t̄ i khi ông ta th̄ t s̄ có c̄ m dao đ̄ a đ̄ m và tr̄ c tī p r̄ mó, đ̄ ng ch̄ m vào b̄ ph̄ n gī i tính c̄ a n̄ n nhân.

Tôi mang h̄ s̄ v̄ tham kh̄ o ý kī n v̄ i anh cai Nick c̄ a tôi. Anh chàng đã cho tôi m̄ t l̄ i c̄ v̄ n m̄ nh nh̄ vũ bão r̄ ng:

- Làm sao ch̄ ng minh cho đ̄ c l̄ i c̄ u b̄ o r̄ ng, nh̄ ng l̄ i l̄ và hành đ̄ ng c̄ a ông T̄ t đ̄ i v̄ i th̄ ng nhóc Dany x̄ y ra th̄ ng xuyên và r̄ t bình th̄ ng trong sinh hō t đ̄ i s̄ ng văn hóa Vī t Nam thì may ra m̄ i có th̄ thuȳ t ph̄ c đ̄ c nh̄ ng con đ̄ u h̄ u lū t pháp châu M̄ này.

Vì là m̄ t xã h̄ i h̄ p ch̄ ng nên s̄ c m̄ nh c̄ a nḡ i M̄ và lū t pháp M̄ là tôn tr̄ ng văn hóa c̄ a các dân t̄ c và xem xét c̄ n th̄ n cách hành x̄ khác nhau c̄ a nh̄ ng nḡ i xū t thân trong nh̄ ng n̄ n văn hóa khác nhau. Nh̄ ng ngày tī p theo, tôi đã vī t ra thành m̄ t t̄ p tài lī u nh̄ nh̄ m gī i thích rõ ràng s̄ khác nhau gī a hành đ̄ ng n̄ ng n̄ u – âu ȳ m b̄ ng l̄ i nói ḡ n ḡ i và c̄ ch̄ vū t ve – con tr̄ v̄ i hành đ̄ ng xâm ph̄ m tình đ̄ c tr̄ con. Th̄ m chí, nh̄ ng hành đ̄ ng n̄ ng n̄ u đó mang tính văn hóa Vī t Nam đ̄ m đà mà đôi khi nḡ i ngoài không hī u n̄ i hay hī u nḡ c l̄ i nh̄ tr̄ ng h̄ p ông T̄ t. B̄ n vẫn t̄ ng trình (statement) vī t xong, tôi nh̄ các em sinh viên đang h̄ c v̄ i tôi và các c̄ quan xã h̄ i đi xin ch̄ ký gī i bày s̄ đ̄ ng tình h̄ tr̄ c̄ a các b̄ c cao niên và các nhân sĩ trong c̄ ng Đ̄ ng nḡ i Vī t. Nghe qua n̄ i v̄ c̄ a ông T̄ t, các v̄ cao niên nḡ i Vī t đã t̄ ra r̄ t nhī t tình, s̄ n sàng đ̄ n tòa án đ̄ làm ch̄ ng bī n minh cho ông T̄ t, n̄ u c̄ n. M̄ t chút tình quê h̄ ng và t̄ m lòng dân t̄ c bī u t̄ v̄ i nhau lúc lâm nguy n̄ i quê nḡ i th̄ t là đ̄ p và đ̄ y xúc đ̄ ng.

Phiên tòa lū n t̄ i ông T̄ t đ̄ c x̄ t̄ i tòa Th̄ ng Th̄ m (Superior Court) đ̄ a ph̄ ng. T̄ trên b̄ c đ̄ i ch̄ ng (testified stand), tôi có th̄ nhìn th̄ y v̄ m̄ t tái xám và căng th̄ ng cùng c̄ c̄ a ông T̄ t. Bên c̄ nh đó là các nḡ i con trong gia đình ông và nh̄ ng nḡ i ch̄ ng trong c̄ ng đ̄ ng nḡ i Vī t. Phiên tòa dī n ra m̄ t cách êm xuôi đ̄ n nḡ c nhiên khi công t̄ viên và các lū t s̄ hai phía ch̄ h̄ i và tranh bī n chī u l̄ , nghe nhī u h̄ n nói. Cách ã ng x̄ v̄ i tr̄ con trong khung c̄ nh văn hóa Vī t Nam đã gây s̄ quan tâm thú v̄ h̄ n là th̄ c m̄ c đôi ch̄ i, tranh lū n.

Cho đ̄ n khi th̄ ký tòa án đ̄ c phán quȳ t "tr̄ ng án – not guilty!" cho v̄ án thì ông T̄ t trông có

Namô America

Tác Giả: Saigon Echo s̄ u t̄ m
Thứ Tư, 10 Tháng 12 Năm 2008 04:47

---

v̄ nh̄ th̄ n nhiên và đang đ̄ m mình trong m̄ t tr̄ ng thái m̄ ng du nào đó. Mī ng ông m̄ p máy liên t̄ c nh̄ ng tī ng gì không rõ. Tr̄ c khi chia tay ̄ hành lang tòa án, tôi l̄ i ḡ n, h̄ i ông đang mū n nói đ̄ u gì. Ông thì thào:

- Nam mô Ph̄ t. Nam mô A-me-ri-ca!

- ...?!

Sau đó, khi đã quay l̄ i v̄ i sinh hō t đ̄ i th̄ ng, ông T̄ t gī i thích:

- Tôi c̄ u nguȳ n mà. "Nam mô" là tī ng tôn x̄ ng. Tôi tin là cái đ̄ t n̄ c châu M̄ – A-me-ri-ca – này cũng có các đ̄ ng thiêng liêng nh̄ Tr̄ i, nh̄ Ph̄ t c̄ u giúp k̄ hī n l̄ ng ḡ p n̄ n.

L̄ n đ̄ u, tôi b̄ t ḡ p m̄ t nét c̄ i t̄ i trên ḡ ng m̄ t c̄ a ông T̄ t. Tâm linh không xū t hī n nh̄ m̄ t hàng qū ng cáo, nh̄ ng v̄ n th̄ ng h̄ ng có m̄ t ̄ m̄ t góc khū t nào đó cao vī n nh̄ t gī a cū c đ̄ i th̄ ng.